

Universitätsbibliothek Paderborn

**Allocutiones Sacræ, S^vp^r Evangelia Dominicarvm totius
anni**

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Luxuria per antonomasiam peccataum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](#)

DOMINICA IV. POST PASCHA.

ALLOCUTIO II.

Luxuria peccatum per antonomasiam.

Arguet Mundum de peccato. Ioann. 16.

Droblema cumprimis ingeniosum proponitur : an mundus in aliquo defecerit, nec ne? Si de physicis defectibus sermo est, non multum contradiceret Jonstono Autori utcunq; recenti, qui sat eruditè libro integro (cui *de constantia naturæ titulu* præfixit) demonstrare contendit, & perè demonstrat, Mundum quoad naturalia semper sibi constitisse, eandem esse modò vim elementorum, eandem plantarum virtutem, easdem animantium operations, idem in hominibus robur (exceptâ illâ, primis hominibus non ita naturali, quam gratuitâ longiturnitate vitæ) eandem corporum statutam, ac fuerant in principio, quando vidit Deus uncta, quod essent valde bona: at verò si de moralibus disceptandum, tantum abest, ut concedam Mundum primæva bonitate pollere, ut potius ipsam dixerim malitiam. Neque me sic Rheticam aliquam hyperbolè commisissse putavero; siquidem luctulentum divinæ paginae habeo testimoniū, sanctè asseverantis: *Mundus totus in maligno positus est.* Hinc tantæ ei cum Deo, summo bono, divinisque Personis inimicitia. Pater æternus jam tum in prima ætate, videns, quod multa malitia hominum esset in terra, & cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum.

Ioan. 5. 19.

Gen. 6. 5.

omni tempore, tactus dolore cordis intrinsecus: delebo, inquit, hominem, quem creavi à facie terra, ab homine usq; ad animalia, à reptili usq; ad volucres cœli: paenitet enim me fecisse eos. Filius divinus ex quo Mundum intravit, continuas cum eo discordias, pugnas & luctas habuit. Nam Joann. 7. fatetur: *Mundus me odit, quia ego testimonium perhibeo de illo, quod opera ejus mala sunt.* Joann. 12. ait: *nunc judicium est mundi; nunc Princeps hujus Mundi eycietur foras.* Et Joann. 16. confidite; *ego vici Mundum.* In illa verò affectuum plena Oratione, quam post cænam supremam habuit, pro Mundo nequidem orare dignatur, imò expressè excipit: *non pro Mundo rogo; sed pro his, quos dedisti mihi.* Sed & Spiritus Sanctus, qui in hodierno Evangelio promittitur, tametsi mera est bonitas, merus amor, mera gratia; tamen nec ipse *Mundus æquis oculis alpicere, & solita cum svavitate allοqui poterit;* quin magis, *cum venerit eum objurgabit, increpabit & arguet de peccato.*

Dum peccatum nomino, rem non tantum abominabilem nomino, sed ipsam abominationem; nam: *abominatione Domini cogitationes male: abominatione Domino via impj:* nomino rem usq; adeo tœdam, ut si oculis corporeis posset subijci, omnes illico ejus aspectu exani.

Prov. 15.

animaremur. Nomino putredinem, aliquem peccato carnali inquinatum, animæ scabiem, vermium materiam; adeo vehementem percipiebat fatorem ex lib: 1. vit. ulcus, apostema, & teterimā saniem; illa prōdūtem, ut cogeretur in aliam partem faciem convertere; & quò quis

Hieron. in Isa. c. 14. nomino pestilentiam & infectionem; Hieron. in Isa. c. 14. verbo, nomino mephitim & fatorem planè Diabolicum; nam D. Hierony-
modo teste, peccatum est cadaver Diaboli,

adeoque fætet sicut ipse Diabolus, imò Chrysostom: longè amplius, secundūm Chrysosto-
hom. 28. in mun, quia Damone pejus.

ep. Rom. Omnes tamen peccatorum species fatore ac fæditate sua facile superat peccatum luxuriæ, adeo ut solum quasi per antonomasiam & excellentiam vocetur peccatum, turpitudo, scelus, flagitium. Nam quoties lasciviam alicius nominare volumus, non aliter ferè loquimur, quam: hic vel ille perpetrat turpem actum, commisit flagitium, peccavit cum muliere, &c. Et vero percepérunt graveolentiam istam omnium gravissimam sensibiliter (Deo ita permittente) non pauci Sancti. S.

Evthymius Abbas, cùm forte transiret quandam, qui turpi cogitationi assenserat, tantum fatorem sensit, ut sibi à

a Cyril. Monachus in ejus vita Dæmone videretur possellus. (a) Pachomius, cùm spiritui fornicationis in-

specie mulieris ad se tentandum venienti colaphem infregisset, fatorem manu contractum vix intra biennium eleere valuit. (b) D. Catharina de Se-

b Pallad. hyst. Lass. siac. nis, quoties libidinosum obvium habebat, tantam ex ejus anima mephitim percipere se dicebat, ut ad vomitum provocaretur. Eadem subinde vidit

Angelum nares obturantem, personā quadam peccatis contra castitatem, commissis pollutā, transeunte. (c) S.

c Surius 20 Ian. Francifca Romana habens presentem,

adeo vehementem percipiebat fatorem ex lib: 1. vit. illa prōdūtem, ut cogeretur in aliam partem faciem convertere; & quò quis

magis hoc virio esset infectus, eò majorem sentiebat fatorem. Et cùm aliquando co-
geretur transfire domos, in quibus habita-
bant meretrices, adeo vehementer tetra fe-
tore percellebatur, ut pene semimortua re-
maneret, & ad defectum inde virium,

perduceretur. S. Philippus Neriushoc Bacciū
scelere conspurcatis dicere solebat: tu ejus vital.

mihi hodie fates; cognosco naſo tua pecca-
ta. Affirmabat præterea, fatorem hu-

jus sceleris tantum esse, ut nullus ei in
Mundo sit æqualis; imò illusionē no-

cturna fædatos, & ipsa animalia hac,
ut ita dicam, impuritate inculpabili

maculata divinitus cognoscebat. S. Philippo testis accedit Cæsarius Arela-

tensis, qui ita loquitur: incomparabili-
ter graviorem putorem reddunt cogitatio-

nes luxuriosa, quam cloacæ, quia isti fato-
res animarum sunt; illi corporum.

Cæs. hom. 5. Quatuor elementis Mundum con-

stare constans hactenus fuit Philoso-
phorum doctrina: sed non minus ex

peccatis compositum esse, docent Asce-

tæ: si enim D. Antonio Paduano credi-

mus: terra vicem sustinet avaritia, aqua
est luxuria, aer inconstans, ignis super-

bia. Verumtamen sicut aqua (quod ex mappis & sphærīs geographicis di-

scimus) ceteris prævalet, orbemque
hunc nostrum ita undique ambit, ut

de alto aspicienti pene continuum ma-

re, terraque tota velut unus inter un-

das fixus videri possit palus: sic pecca-

tum luxuriæ, quod ait Drexelius, pec-
catum est communissimum, & latissi-

Drex. N. cet. c. 12.

me

mē diffunditur. Non errāro cum illo, si orbem pene totum dixero hac aqua inundare." Non palatia dūntaxat, Regumque türres luxuria subit, sed & tuguria pauperumque tabernas ingreditur; non in plumis tantum, sed & in paleis infestat; non etatem solum florentiorem, sed quandoque etiam effætam senectutem ad turpe probrum instigat; verbo, *omne quod in Mundo est, concupiscentia carnis atque adeo aqua est.* Vedit hoc ipsum altiori visione D. Anselmus, dum raptus in ecclasiin vedit fluvium immanem atq; precipitem, in quem sordes omnes, que ubiq; terrarum essent, confluenter, ut nihil aquis illis turpius ac fœdius excogitari posset, quæ etiam, quidquid attingerent, raperent ac devolverent, viros, feminas, pueros, divites, inopes. Quod ille spectaculum miratus ac miseratus, cum quasisset, quibus i; rebus alerentur & quomodo vivarent, responsum est ei, infelices illos eodem ipso cæno, quo trahebantur, potari & delectari. Quin etiam adjecta est mysterij hujus interpretatio, fluvium illum esse ipsum Mundum, in quo ceci mortales suis cupiditatibus involuntur, cumq; adeo miseri sint, tamen se beatos & fortunatos putare. O quot millions millionum spurcissimus iste fluvius, vel (ut verbis S. Judæ Apostoli utar) istud ferum mare submersit, absorpsit, & ad Tartara misit! quot optimæ spei adolescentes, dum hic natare discunt, suaque confusiones despumant æternum perdidit, adeo ut nonnemo

* Drexely vir gravis * ausus sit dicere: " si cente-
Preceptor, ni juvenes inferorum flammis addican-
Nices. l., tur, è centenis istis nonaginta novem-
i. c. 11. „ ob vitium carnis damnari; centesimum

demum ob aliquam graviorem,, noxam. Et Venetus Ecclesiastes: † ea-, † Laudem inquit, res nempe concupiscentia, „ filii luxu- quæ implet Mundum hominibus, ijsdē „ ria. replet & infernum; sicut è contrario „ castitas replet cœlum. Porro inter ipsa virtus carnis nullum (præsertim juvenibus) frequentius & familiarius est peccato mollitiei, sive pollutionis. Id quod S. Christinae Virgini divinitus, revelatum, quæ Mundum hoc peccato plenum & obrutum vedit, Deumque toti mundo gravissimas ob id intentare plagas, quas illa ut averteret, miris & horrendis modis fese excruciat. Tolet: in Cardinalis Toletus ait esse hoc pecca- struēt. l. s. tum emendatu omnium difficillimum, quia coram semper est, & in promptu ejus materia & occasio. Tam autem latè patet, ut nulla alia de causa plures ad inferos devolvi arbitretur. Cantipratanus hoc vitium faciem peccatorum appellat. Joannes Benedictus in summa casutum, incertum revelatione an experientia acceptum scribit, eos qui tot annis, quot Christus D. vixit, hoc est triginta, tribus in pollutionis peccato perseverant fieri incurabiles, & quasi desperatae salutis, nisi mira, rara, & extraordinaria Dei gratia illis succurrat. Et verò si usquam hic habet locum illud Sapientis: *impius cum in profundum venerit peccatorum, contemnit, hoc est, ut aureus Orator explicat, sicut fuis in luti volutabro immergitur, & ne sentit quidem peccatorum suorum fætorem;* licet vel ipse fætidissimus Dæmon sentiat: refert enim modò memoratus Cantipratanus personam apum. c. 30. quandam pro sacro tribunal cum ma-

Tolet: in
struēt. l. s.

c. 13.

Prop. 18. 3.

Chrys. hom.

22. in Gen.

Cantip. l. 2.

apum. c. 30.

§. 3.

ximo mærore sibi confessam, se, cùm aliquando in lecto, (ut erat mollitie aſſerta) lasciviret, audiisse Dæmonem pone cum cachinno clamantem: *phi,*

Cornel à phi, phi! Alius ita interpretatur: "im-
lap: hoc lo., pius quotidie crescens in impietate,
co.

" tandem in profundum impietatis ba-
" rathrum dilabitur; quo cùm dilapsus
" est, jam contemnit omnia monita &
" monitores, omnem ingenuitatem &
" pudorem exuit, omnia damna & peri-
" cula, omnia jura divina & humana, o-
" mnia sacra & profana, adeoque omnes
" cœlites & Angelos, ipsamque Deum,
" cuius tandem providentiam, imò essen-
" tiam & existentiam negat, juxta illud

Psal. 13. " Psalmi: dixit inspiens in corde suo; non
" est Deus. Porrò omnia jam dicta-
" contemnit, tum quia peccatis excæca-
" tus non vider, nec æstimat damna sibi
" ex peccato imminentia, tum quia pec-
" cati dulcedine illectus totus in illud
rapitur. Nescio an de ullo verius ac
de libidinoso ista dici potuerint: quis
enim impiorum tam parum sana curat
monita, ac ille? quis magis ingenuita-
tem & pudorem exuit, ac ille? quis in-
plura se coniicit pericula, ac ille? quis
Reipublicæ tam injurius ac ille? quis
Dei tam immemor ac ille? (nam Pro-
pheta teste; non dabunt lascivi cogitatio-
nes suas ut revertantur ad Deum suum,
quia spiritus fornicationum in medio eo-
rum, & Dominum non cognoverunt.)

Ose. 5. 4. quis denique ita excæcatus atque ille?
ut idcirco vel ipſi Gentiles Cupidinem
velatis oculis pinxerint, & Doctor An-
gelicus primam luxurie filiam assignet
cæcitatem? Hæc Samsoni, qui juxta no-
men suum Hebraorum *Sel* andiebat,

D. Thom. 2.2. q. 153. a. 5.

dupliciter oculos eruit: hæc Salomo-
nem alterum item Solem penitus ob-
ſcuravit: hæc filium prodigum ex Illu-
ſtrissimo mendicabulum fecit: hæc nō
unum Pyramum in gladios & cultros
† impulit: hæc doctissimis mentibus

lumen rationis caligine ſæpe ita offu-
dit, & etiamnum offundit, ut videntes *Drexel.*
non videant, & audientes non intelligant. *Nicet. cap.*
Fuit vir militaris vigilarum Lugduni *slt. tragic.*
in Gallia Praefectus, qui dum nocte, *hujus ri-*
quadam ex officio stationes obit, ad exempla
commilitones conversus: tanta, ait,
me nunc incessit libido, ut si vel ipſe,

Dæmon ſe mihi offerret, immunis a
me intactusque non discederet. Vix
ea fatus erat, ecce tibi mulier splendi-
do habitu, præferente laternam famu-
lo, fit impuris hominibus obvia. Cui

ſe confeſtim iſti, post ultrò citroque
exhibita urbanitatis officia, adjungunt;
domum, ad quam ſe redire fingebat,
deducunt. Ingrediuntur, & libidini-
bus ſuis dant operam. Erat autem
res tota ex Dæmonis arte & phantasti-
ca illuſione composita. Nam, & cum
ſanie, taboque ac vermbus fluente ca-
davere ſibi rem fuſſe ſublatō a Dæmo-
ne fuco, & in exoletæ domus ruinis ac
ſordibus ſe versari animadverterunt,
ſimulque inſolito fulminis iſtu pro-
ſtrati, unus quidem eo loco & nocte,

Praefectus ipſe poſtridie, tertius deniq;
tertio die exticti ſunt. Ah! quo non
mortalia pectora rapis cæcē Cupido!
Hoc duetore, mihi credite, perquam
est — facilis deſcensus Averni.

Virgil. 6.
cæcis enim ſi caco ducatum praefet, am-
bo in foveam cadunt. Aut ſi mihi non
creditis, credite Eximiae Theologorum
ſcho-

scholæ docentis in re Venerea non dari
 parvitatem materiæ, adeoque omnem
 etiam momentaneam delectionem
 carnalem deliberate quæsitam esse pec-
 catum mortale & materiâ æterni ignis.
 Contrariam sententiam Diana censet
 periculosam & damnatam à Clemente
 VIII. Eandemque damnavit Vniversa-
 Societas J E s v, suisque Doctoribus ac
 Magistris decreto severissimo in scho-
 lis tradi vetuit, & ne quidem secundum
 eam consilium alicui dari sustinet. Ne-
 que nimium hic stricta aut scrupulosa
 videri cuiquam debet, nam D. Augusti-
 no suffragante, quisquis hujusmodi da-
 de civit. c.
 15. mnationem vel nimiam, vel injustam pu-
 tat, metiri profectò nescit, quanta fuerit
 iniquitas in peccando, ubi tanta erat non
 peccandi facilitas. Quid enim facilius,
 quam turpi suggestioni nolle consentire,
 quam dicere cum castissimo Jose-
 idem serm.
 150. de tēp.
 pho: quomodo possum hoc malum facere,
 & peccare in Deum meum? O lugenda
 perversitas (idè alibi deplorat) ut anima,
 quam Christus suo sanguine redemit, luxu-
 riosus quisq; propter unius momenti dele-
 ctationem, Diabolo vendat! vere nimium
 plangenda & miseranda conditio, ubi citò
 praterit quod delectat, & manet sine fine
 quod cruciat.

Invectiva
 Spiritus S.
 in luxu-
 tiosos.
 Atque hoc potissimum est, ob quod
 Spiritus Sanctus mundum arguet, imò
 sine intermissione arguit; arguit per in-
 ternas inspirationes salubri invectiva.
 Siccine stulti mortales ad interitum
 cæcorum more ruitis? siccine momen-
 tum cum beata æternitate mercatores
 pessimi commutatis? siccine magis sor-
 des & sentinam amatis, quam coeli
 voluptates? pluris astimatis cum por-

cis voluntari in luto, quam nutriti in
 croceis? potiores vobis sunt siliquæ,
 quam manna? sapidior aqua Ægypti
 turbida, quam vinum de vineis Engad-
 di? gratior mephitis, quam odor super
 omnia aromata? dulciora toxicæ, quam
 mella? Circæa, quam virginea pocula?
 ô beluas abominabiles! ô cadavera pu-
 tentia! ô Vniversi monstra! Quousque
 tandem abutemini patientia & bonita-
 te nostra? quamdiu nos etiam vesania
 ista vestra eludet? nihilne vos tot bene-
 ficia, nihil tot è cœlo data præsidia, ni-
 hil Angelorum vigilæ, nihil timor
 Tartari, nihil æterni præmij spes, nihil
 pulcherrimus Beatorum locus, nihil
 præsentia nostra, nihil ora, vultusque
 movent? patere divinis oculis turpitu-
 dines vestras non sentitis? conscientia cor-
 dium vestrorum numina non animad-
 vertitis? quid proxima, quid superiore
 nocte egeritis, ad quas domos, ad quas
 personas accesseritis, quam divinarum
 Personarum ignorare arbitramini? O
 tempora! ô mores! Pater æternus hoc
 intelligit, Filius videt; vos tamen vivi-
 tis? Vivitis? imò etiam lætamini cum
 male feceritis, & exultatis in rebus
 pessimis. Ad mortem vos, ô impij, Ju-
 stitiae jussu duci jam pridem oportebat,
 pridem quasi Sodoma & Gomorrha esse
 merebamini; sed pepercit vobis Boni-
 tas mea: quā tamen sacrilegè abutī non
 pertimuisisti, & vel ideo peccare, quia
 ego bonus sum. Quid est, quod jam am-
 plius expectetis, quam ut mittamini in Marc. 9.
 gehennam ignis inextinguibilis, ubi ver-
 mis eorum non moritur, &
 ignis non extin-
 guitur.

V

DOMI-